

Kopie

Afgeleverd aan: arbeidsrechtbank te Brussel

Vrij van griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Uitgifte

Repertoriumnummer

2017/ 2519

Datum van uitspraak

23 oktober 2017

Rolnummer

2017/AB/192

Uitgereikt aan

op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

vijfde kamer

Arrest

COVER 01-00000959377-0001-0013-01-01-1

**ARBEIDSRECHT - arbeidsovereenkomst arbeider
tegensprekelijk arrest
definitief**

1. P _____ Ambassadeur van de Socialistische Republiek
Sri Lanka
appellant,

2. P _____, echtgenote van de Ambassadeur van de Socialistische
Republiek Sri Lanka
appellante, beiden vertegenwoordigd door mr. Karine POPLEMON en mr. Ingrid JODOCY,
advocaat te 1050 BRUSSEL, Louizalaan 522 bus 11

tegen

B _____ p/a: Mr M A.
geïntimeerde, vertegenwoordigd door mr. Maria-Clara VAN DEN BOSSCHE, advocaat te 1000
BRUSSEL, Kelzerslaan 3

***
*

Na beraad, spreekt het arbeidshof te Brussel het volgende arrest uit:

Gelet op de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder op:

- het voor eensluidend verklaard afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken op tegenspraak op 04-11-2016 door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel, 3e kamer (A.R. 16/1020/A),
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen ter griffie van dit hof op 27-02-2017,
- de conclusies voor de appellanten, neergelegd ter griffie op 10-07-2017,
- de conclusies voor de geïntimeerde, neergelegd ter griffie op 22-05-2017 en 22-08-2017,
- de voorgelegde stukken.

***
*

De partijen hebben hun middelen en conclusies uiteengezet tijdens de openbare terechtzitting van 25 september 2017, waarna de debatten werden gesloten, de zaak in beraad werd genomen en voor uitspraak gesteld op heden.

***

*

I. FEITEN

1.-

Op 10 april 2008 ondertekenden de Ambassade te Brussel van de republiek Sri Lanka in Colombo (Sri Lanka) en mevrouw R een document waarin werd bepaald dat een arbeidsovereenkomst zou worden gesloten voor een periode van drie jaar, die een aanvang nam op 1 mei 2008.

Het document bepaalde verder dat mevrouw R zou werken als 'service assistant' (dienstpersoneel) met als adres tijdens de tewerkstelling het adres van de ambassade van Sri Lanka in Brussel (Jules Lejeunestraat 27 te 1050 Brussel), betaald zou worden volgens de wettelijke voorzieningen, voltijds zou werken en niet mocht werken voor een andere werkgever.

De werkgever verbond er zich toe indien nodig een ziekte- en hospitalisatieverzekering af te sluiten in het voordeel van de werkneemster en de kosten voor de terugreis naar het land van oorsprong te betalen bij het einde van de overeenkomst of in geval van beëindiging ervan.

De werkneemster verbond zich ertoe het land te verlaten bij het einde van de overeenkomst of in geval van beëindiging ervan.

2.-

Het staat niet ter discussie dat mevrouw R vanaf 1 april 2008 tewerkgesteld werd in de officiële residentie van de ambassadeur van Sri Lanka, op dat ogenblik de heer F (hierna genoemd de Ambassadeur), waar ook diens echtgenote en hun kinderen verbleven.

3.-

Op 3 of 4 september 2010 verliet mevrouw R de residentie van de Ambassadeur, die op 5 september 2010 bij de politie van zijn woonplaats aangifte heeft gedaan van haar verdwijning.

4.-

Met kantschrift van 10 september 2010 vroeg de arbeidsauditeur te Brussel aan de sociale inspectie van de FOD Sociale Zekerheid om mevrouw R te horen over haar levens- en arbeidsomstandigheden, haar de periode en de naam van haar werkgever te laten verduidelijken en na te gaan of het bewijs van deze situatie kon worden geleverd.

Op 3 november 2010 meldde mevrouw F zich bij de heer D sociaal inspecteur van de FOD Sociale Zekerheid, waar zij klacht neerlegde tegen de Ambassadeur wegens economische uitbuiting.

Met kantschrift van 15 december 2011 vroeg de arbeidsauditeur aan de sociale inspectie van de FOD Sociale Zekerheid om te pogen drie personen te horen over de tewerkstellingsvoorwaarden van mevrouw R waaronder de tuinman en de chauffeur van de Ambassadeur.

Uit het proces-verbaal van 30 november 2011 van de sociale inspectie van de FOD Sociale Zekerheid blijkt dat de tuinier niet te vinden was; de rest van de verklaring werd onleesbaar gemaakt.

5.-

Vanaf juli 2012 werd de Ambassadeur ontheven van zijn functie in België en benoemd tot permanent vertegenwoordiger van Sri Lanka bij de Verenigde Naties in Genève (Zwitserland), consul-generaal in Zwitserland en ambassadeur bij de Heilige Stoel.

6.-

Met brief van 12 april 2013 aan de Dienst Vreemdelingenzaken meldde de arbeidsauditeur dat zijn ambt het dossier zonder gevolg had geklasseerd omwille van de diplomatieke onschendbaarheid van de betichte en de onmogelijkheid hem strafrechtelijk te vervolgen.

Hij stelde verder dat het gerechtelijk onderzoek toegelaten had het bestaan vast te stellen van elementen die constitutief zijn voor het misdrijf mensenhandel, daar betrokkene tewerkgesteld was in omstandigheden die strijdig waren met de menselijke waardigheid.

Na uitvoerige verduidelijking van deze omstandigheden, volgens de arbeidsauditeur ondersteund door een getuigenis, bracht hij een gunstig advies uit over de realiteit van de situatie van economische uitbuiting en mensenhandel die mevrouw R had meegemaakt.

7.-

Met brief van 7 april 2014 zond de voormalige raadsman van mevrouw F aan de Ambassadeur kopie van het verzoekschrift dat hij zou neerleggen op de griffie van de arbeidsrechtbank met de vraag een financieel voorstel te doen.

8.-

Volgens een vermelding in het bestreden vonnis heeft mevrouw R op dezelfde 7 april 2014 een verzoekschrift neergelegd op de griffie van de Franstalige arbeidsrechtbank te Brussel, die dit verzoekschrift met vonnis van 13 april 2016 nietig verklaarde op grond van de Wet Taalgebruik Gerechtszaken.

II. RECHTSPLEGING

9.-

Met verzoekschrift, neergelegd op de griffie van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel op 21 april 2016, vorderde mevrouw R betaling door de Ambassadeur en zijn echtgenote van 101.454,69 euro te vermeerderen met de vergoedende intrest aan de wettelijke intrestvoet vanaf 3 september 2010 en met de kosten van het geding, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding van 5.500,00 euro.

10.-

Met vonnis van 4 november 2016 verklaarde de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel de vordering zich bevoegd om kennis te nemen van de vordering en zij verklaarde deze ontvankelijk.

Zij liet partijen toe de zaak in staat te stellen en stelde de zaak vast voor behandeling op de zitting van 28 februari 2017.

De beslissing met betrekking tot de kosten werd aangehouden.

11.-

Er wordt geen melding gemaakt van een betekening van het vonnis.

12.-

Met verzoekschrift, neergelegd op de griffie van het arbeidshof op 27 februari 2017, tekenden de Ambassadeur en zijn echtgenote hoger beroep aan tegen het vonnis dat op 21 april 2016 werd uitgesproken door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel. Zij vorderden dat het arbeidshof dit vonnis zou vernietigen en opnieuw recht doende, de

vordering van mevrouw R onontvankelijk te verklaren, en haar te veroordelen tot de kosten van het geding, met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding.

III. ONTVANKELIJKHEID VAN HET HOGER BEROEP

13.-

Het hoger beroep werd tijdig en met een naar de vorm regelmatige akte ingesteld, zodat het ontvankelijk is.

IV. BEOORDELING

1. Ontvankelijkheid van de vordering: de diplomatieke immuniteit

14.-

De Ambassadeur en zijn echtgenote argumenteren dat de vordering van mevrouw F als niet ontvankelijk moet worden afgewezen, daar de Ambassadeur als diplomatiek ambtenaar en zijn echtgenote als familielid van een diplomatiek ambtenaar immuniteit van rechtsmacht genieten.

15.-

De immuniteit van rechtsmacht wordt geregeld door het Verdrag van Wenen van 18 april 1961 tot regeling van het diplomatiek verkeer (hierna het Verdrag). Dit verdrag werd door België geratificeerd met wet van 30 maart 1968.

16.-

Artikel 29 van het Verdrag stelt als principe dat de persoon van de diplomatieke ambtenaar onschendbaar is.

Artikel 31.1 van het Verdrag laat uit dit gegeven volgen dat de diplomatieke ambtenaar immuniteit geniet ten aanzien van de strafrechten van de ontvangende staat; deze immuniteit geldt tevens ten aanzien van de burgerlijke en administratiefrechtelijke rechtsmachten van de ontvangende staat, met uitzondering van drie nauwkeurig omschreven gevallen die in deze betwisting niet van toepassing zijn.

Artikel 31.2 van het Verdrag bepaalt verder dat een diplomatiek ambtenaar niet verplicht kan worden om als getuige op te treden.

Artikel 31.3 van het Verdrag regelt de (on)mogelijkheid om ten aanzien van een diplomatiek ambtenaar executoriale maatregelen te nemen.

Artikel 31.4 van het verdrag tenslotte stelt dat de immuniteit van de diplomatieke ambtenaar ten aanzien van de rechtsmacht van de ontvangende staat hem geen immuniteit verleent ten aanzien van de rechtsmacht van de zendstaat.

17.-

Deze immuniteit geldt tevens voor de echtgenote van de Ambassadeur.

Artikel 37.1 van het Verdrag bepaalt immers dat de inwonende gezinsleden van een diplomatieke ambtenaar die geen onderdaan zijn van de ontvangende staat, dezelfde voorrechten en immuniteiten genieten.

18.-

De immuniteit van de diplomatieke ambtenaar is in beginsel beperkt in de tijd.

Ter zake bepaalt artikel 39 van het Verdrag dat de voorrechten en immuniteiten waarvan een diplomatiek ambtenaar van wie de taak is beëindigd geniet, ophouden te bestaan op het ogenblik waarop hij het land verlaat, of na het verstrijken van een redelijke termijn om het land te verlaten.

De immuniteit blijft evenwel van kracht met betrekking tot de handelingen van de diplomatieke ambtenaar, verricht in de uitvoering van zijn functie als lid van de zending.

19.-

Aan de orde is bijgevolg de vraag welke handelingen van de diplomatieke ambtenaar beschouwd moeten worden als handelingen verricht in de uitvoering van zijn functie als lid van de zending, en meer in het bijzonder of de uitvoering van een arbeidsovereenkomst met huishoudelijk personeel, tewerkgesteld in de officiële residentie van de diplomatieke ambtenaar, al dan niet handelingen zijn verricht in de uitvoering van zijn functie als lid van de zending.

20.-

Om te bepalen of een handeling een officiële of een private handeling betreft, moet nagegaan worden wie de bevoegde overheid is om deze handelingen te kwalificeren en de criteria die deze kwalificatie ondersteunen.

Hierbij gelden volgende richtlijnen:

- (a) De handelingen dienen beoordeeld te worden op basis van de feiten en dat de kwalificatie ervan toekomt aan de Staat voor wie de handeling wordt gesteld, i.c. de Sociaal Democratische Republiek Sri Lanka. Zij kan dus bepalen of een handeling werd uitgevoerd in het kader van de zending;
- (b) De criteria om een handeling te beoordelen zijn onder andere de vaststelling dat de handeling werd uitgevoerd tijdens de uitoefening van zijn functie en dat de handeling op een redelijke wijze betrekking moet hebben op de uitgevoerde functies.

21.-

Ten onrechte stellen de Ambassadeur en zijn echtgenote dat uit een verklaring van de Sociaal Democratische Republiek Sri Lanka blijkt dat de door mevrouw R uitgevoerde handelingen wel degelijk gebeuren in het kader van de uitoefening van de diplomatieke zending.

In deze verklaring wordt niet meer bevestigd dan dat mevrouw F werkte in de officiële residentie van de Ambassadeur en dat dit gebouw eigendom is van de regering van Sri Lanka.

Uit deze verklaring kan alleszins niet worden afgeleid dat de activiteiten van mevrouw F werden uitgevoerd in het kader van de zending.

22.-

Het is wel terecht dat de Ambassadeur en zijn echtgenote erop wijzen dat Sri Lanka voor mevrouw R een visumaanvraag heeft gedaan waarin melding wordt gemaakt van een aanstelling bij de ambassade in de hoedanigheid van dienstpersoneel van de ambassade.

Dit wordt ondersteund door het feit dat de bijzondere procedure voorzien in artikel 4 zevende lid van het K.B. van 30 oktober 1991 niet werd aangewend met het oog op de tewerkstelling van privé huispersoneel van diplomatieke ambtenaren.

Een en ander wijst erop dat mevrouw R aangeworven werd door de ambassade van de republiek Sri Lanka met het oog op de uitoefening van taken die verband hielden met de door de Ambassadeur uitgeoefende diplomatieke taak.

23.-

Vervolgens dient onderzocht te worden of de door mevrouw F   uitgeoefende functies werden uitgevoerd enig verband hield met de uitoefening van de diplomatieke functie.

Naar het oordeel van het arbeidshof is het evident dat in de mate dat de activiteiten van mevrouw R   te maken hadden met de organisatie van diplomatieke recepties en diplomatieke diners, wanneer deze plaatsvonden in de officiële residentie van de Ambassadeur, deze duidelijk verband hielden met de uitoefening van de diplomatieke functie.

Even evident lijkt het dat in de mate dat de activiteiten van mevrouw R   te maken hadden met het voeren van de privé huishouding van de Ambassadeur en zijn familie, deze activiteiten geen verband hielden met de uitoefening van de diplomatieke functie.

24.-

Met toepassing van artikel 870 Ger.W. dient elke partij het bewijs te leveren van de feiten die zij aanvoert.

Indien mevrouw F   bijgevolg aanvoert dat zij belast was met het voeren van de privé huishouding van de Ambassadeur en zijn familie, dient zij hiervan het bewijs te leveren.

Naar het oordeel van het arbeidshof levert mevrouw R   dit bewijs niet.

Dit bewijs wordt niet geleverd door haar eigen verklaring, die zij op 3 november 2010 aflegde aan de heer Dr   , sociaal inspecteur van de FOD Sociale Zekerheid, waar zij klacht neerlegde tegen de Ambassadeur wegens economische uitbuiting.

Deze verklaring is immers een eigen verklaring die niet wordt ondersteund door andere bewijskrachtige elementen.

Het vereiste bewijs wordt evenmin geleverd door de brief van de arbeidsauditeur te Brussel van 12 april 2013, daar deze brief voortgaat op de hiervoor vermelde verklaring van mevrouw R   zelf, en geen verdere bewijselementen aandraagt.

25.-

Vermits aldus wordt aangetoond dat de activiteiten van mevrouw R   door de zendstaat Sri Lanka werden gekaderd in de diplomatieke zending bij de Ambassade te Brussel en mevrouw R   niet aantoont dat zij belast was met het voeren van de privé huishouding

van de Ambassadeur en zijn familie, blijft de diplomatieke immuniteit van de Ambassadeur en zijn echtgenote onverkort gelden en dient de vordering van mevrouw R als niet ontvankelijk te worden afgewezen.

2. Geen beperking van de diplomatieke immuniteit door artikel 6 EVRM

26.-

Artikel 6.1 van het EVRM waarborgt het recht voor eenieder dat een rechter van alle geschillen betreffende zijn burgerlijke rechten en verplichtingen.

Het recht van toegang tot de rechter is geen absoluut recht. Het kan worden beperkt omdat het wegens de aard zelf van dat recht, door de Staat gereguleerd dient te worden.

De toekenning van voorrechten en immuniteiten aan diplomaten is noodzakelijk om de goede werking van de diplomatieke vertegenwoordiging te verzekeren en de goede verstandhouding tussen de staten te bevorderen. Deze diplomatieke immuniteit geldt in beginsel onbeperkt, zowel in het raam van de ambtsuitoefening als wat het privéleven betreft.

De vrijstelling van rechtsvervolging die aan diplomatieke vertegenwoordigers wordt toegekend krachtens een verdrag, kan niet worden beschouwd als een beperking die buiten verhouding staat tot het recht van toegang van de rechter, zoals vastgelegd in artikel 6.1 van het EVRM.

(vgl. Cass. 28 oktober 2016, C.16.0039.N, www.juridat.be)

27.-

In dezelfde zin werd geoordeeld dat het recht van toegang tot de rechter, gewaarborgd door artikel 6.1 van het EVRM en zoals uitgelegd door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, niet tot gevolg kan hebben dat een Staat gedwongen wordt de regel van de uitvoeringsimmuniteit, die ertoe strekt de optimale werking van de diplomatieke missies te verzekeren en, meer algemeen, de hoffelijkheid en de goede betrekkingen tussen soevereine staten, tegen zijn wil in te negeren.

(vgl. Cass. 11 december 2014, Ius & Actores 2015, 183)

28.-

Het is bijgevolg ten onrechte dat mevrouw R zich beroept op artikel 6.1 van het EVRM.

3. Geen beroep mogelijk op de bepalingen van het Verdrag van New York

29.-

Het verdrag van de Verenigde Naties van 2 december 2004 inzake de immuniteit van rechtsmacht van staten en hun eigendommen (hierna genoemd het Verdrag van New York) werd tot op heden niet geratificeerd door België.

Aanvaard wordt echter dat de bepalingen van het verdrag kunnen worden beschouwd als een codificatie van het reeds geldend internationaal gewoonterecht.
(vgl. EHRM 23 maart 2010, Cudak / Litouwen, nr. 15869/02)

30.-

Artikel 11.1 van het Verdrag van New York bepaalt dat tenzij anders overeengekomen, een staat geen beroep kan doen op immuniteit van rechtsmacht ten overstaan van een rechter van een andere staat die voor het overige bevoegd is ter zake van een geding dat betrekking heeft op een arbeidsovereenkomst tussen de staat en een natuurlijk persoon voor werkzaamheden die geheel of gedeeltelijk zijn verricht of dienen te worden verricht op het grondgebied van die andere staat.

Artikel 11.2.e van hetzelfde verdrag bepaalt verder dat het eerste lid niet van toepassing is wanneer de werknemer onderdaan is van de staat die als werkgever optreedt op het tijdstip waarop de vordering wordt ingesteld, tenzij deze permanent ingezetene is van de staat van het forum.

31.-

In voorliggende betwisting staat vast dat mevrouw F onderdaan is van Sri Lanka, de staat die als werkgever optreedt, en dat niet wordt aangevoerd of aangetoond dat zij permanent ingezetene is van België, de staat van het forum.

In die omstandigheden kan zij zich niet beroepen op de regel van artikel 11.1 van het Verdrag van New York, en kunnen de Ambassadeur (als legitiem vertegenwoordiger van de staat die hij vertegenwoordigt) en zijn echtgenote wel beroep doen op de immuniteit van rechtsmacht.

4. De kosten van het geding

32.-

Artikel 1022 vierde lid Ger. W. bepaalt dat wanneer de in het ongelijk gestelde partij geniet van tweedelijs juridische bijstand, de rechtsplegingsvergoeding wordt vastgelegd op het door de Koning vastgestelde minimum, tenzij in geval van een kennelijk onredelijke situatie.

33.-

Mevrouw R toont op afdoende wijze aan dat zij geniet van tweedelijs juridische bijstand.

Zij legt de beslissing voor van 30 mei 2013 van het Bureau voor juridische bijstand van de Nederlandstalige orde van advocaten te Brussel.

34.-

Zoals blijkt uit de door hen als rechtsplegingsvergoeding gevorderde bedragen, zijn partijen het erover eens dat rekening gehouden dient te worden met de bedragen van de rechtsplegingsvergoeding voorzien in artikel 4 van het K.B. van 20 oktober 2007.

OM DEZE REDENEN

HET ARBEIDSHOF

Gelet op de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, zoals tot op heden gewijzigd, inzonderheid op artikel 24;

Rechtsprekend op tegenspraak en na erover beraadslaagd te hebben:

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk en gegrond;

Doet het vonnis, dat op 21 april 2016 werd uitgesproken door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank te Brussel, teniet;

Opnieuw recht doende, verklaart de vordering van mevrouw F niet ontvankelijk;

Verwijst haar in de kosten van beide aanleggen, aan de zijde van de Ambassadeur en zijn echtgenote vereffend op 107,18 euro rechtsplegingsvergoeding arbeidsrechtbank en 144,94 euro rechtsplegingsvergoeding arbeidshof.

Aldus gewezen en ondertekend door de vijfde kamer van het Arbeidshof te Brussel,
samengesteld uit:

D. RYCKX,
E. MAGNUS,
A. LEURS,
bijgestaan door :
D. DE RAEDT,

raadsheer,
raadsheer in sociale zaken, werkgever,
raadsheer in sociale zaken, werknemer-arbeider,
griffier.

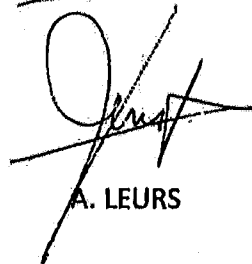
D. RYCKX

E. MAGNUS

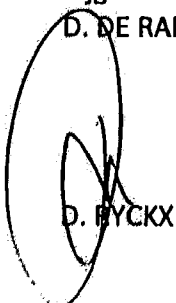
D. DE RAEDT

A. LEURS

en uitgesproken op de openbare terechtzitting van maandag 23 oktober 2017 door:

D. RYCKX, raadsheer,
bijgestaan door
D. DE RAEDT, griffier.

D. RYCKX

D. DE RAEDT

